

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อแก้ปัญหาการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพศึกษามันแกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 แบบสอบถาม
 - 2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาสังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพศึกษามันแกง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2548 ประกอบด้วย

- 1.1.1 ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 338 คน
- 1.1.2 ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 995 คน
- 1.1.3 ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1,340 คน

รวมทั้งสิ้น 2,673 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มา โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นและกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ เกรจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) มีขั้นตอนการสุ่มดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 40)

1.2.1 สุ่มโรงเรียนตามขนาดของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาบ้านแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2548 จาก 14 โรงเรียน จำแนกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ได้ดังนี้

- 1) ขนาดเล็ก 5 โรงเรียน
- 2) ขนาดกลาง 5 โรงเรียน
- 3) ขนาดใหญ่ 4 โรงเรียน

1.2.2 สุ่มผู้ปกครองนักเรียนแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน เทียบสัดส่วน ตามขนาดของสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง 338 คน ดังนี้

- 1) ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก 85 คน
- 2) ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาขนาดกลาง 109 คน
- 3) ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ 144 คน

1.2.3 สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากรายชื่อสมาชิกในกลุ่ม กระจายให้ครบ ทุกชั้น ดังปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านแพง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

โรงเรียน	ตำบล	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง
1.โรงเรียนขนาดเล็ก			
1.1 บ้านม่วงน้อย	แพง	48	12
1.2 บ้านท่าเดื่อ	หนองบอน	68	17
1.3 บ้านเหล่าโพธิ์	หนองกงสวรรค์	70	18
1.4 บ้านแห่เหนือ	หนองบอน	75	19
1.5 บ้านโนนสัง	หนองบอน	77	19
รวมผู้ปกครองโรงเรียนขนาดเล็ก		338	85
2. โรงเรียนขนาดกลาง			
2.1 บ้านม่วงใหญ่คอนน้อยวิทยา	โพนงาม	131	14
2.2 โพนงามพิทยานุกูล	โพนงาม	196	21
2.3 บ้านโนนเมืองรุ่งเรืองวิทย์	แพง	216	24

ตารางที่ 2 (ต่อ)

โรงเรียน	ตำบล	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง
2.4 บ้านคอนจำปา	โพนงาม	216	24
2.5 บ้านหนองโก	แพง	236	26
รวมผู้ปกครองโรงเรียนขนาดกลาง		995	109
3. โรงเรียนขนาดใหญ่			
3.1 ชุมชนโพนงามโพนสว่าง	โพนงาม	254	27
3.2 บ้านหนองบอน	หนองบอน	288	31
3.3 บ้านหนองกุงวิทยากร	หนองกุงสวรรค์	389	42
3.4 บ้านแพง	แพง	409	44
รวมผู้ปกครองโรงเรียนขนาดใหญ่		1,340	144
รวมผู้ปกครองทั้งหมด		2,673	338

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับขนาดสถานศึกษาที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 2 ข้อ คือ

1. ผู้ปกครองนักเรียนชั้น.....โรงเรียนบ้าน.....
2. ขนาดโรงเรียน () ขนาดเล็ก (นักเรียนน้อยกว่า 120 คน)
() ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 120-300 คน)
() ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการศึกษาของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านแพง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 60 ข้อ แบ่งเป็น

1. คุณภาพด้านผู้เรียน จำนวน 32 ข้อ
2. คุณภาพด้านผู้บริหาร จำนวน 15 ข้อ

3. คุณภาพด้านครูผู้สอน จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษاب้านแพ่ง ได้แก่ เอกสารของกรมสามัญศึกษา (2545 : 1-21) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547 : 1-25)

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากตำราของ ประยูร อาษานาม (2538 : 105-106) ; พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ (2540 : 85-86) และบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 38-40)

3.3 ศึกษาเครื่องมือจากงานวิจัยของสมชัย ละครวงษ์ (2544 : 171-182) ; วีระ เมืองช้าง (2545 : 144-155) ; สงกรานต์ โสระสิงห์ (2545 : 135-143) และสุพามิตร คงอินทร์ (2547 : 116-126)

3.4 ร่างแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการศึกษาของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษاب้านแพ่ง ตามตัวชี้วัดแต่ละมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละคุณภาพ จำนวน 3 ข้อ

3.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น

3.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญแก้ไขและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.6.1 นายมีศิลป์ ชินภักดี วุฒิจารย์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) (กำลังศึกษาในระดับปริญญาเอก) ผู้อำนวยการระดับ 9 โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมถูกต้องของแบบสอบถาม

3.6.2 ดร.อดิศักดิ์ ฤทธิการศึกษาศาสตร์ (การบริหารการศึกษาศาสตร์)
รองผู้อำนวยการโรงเรียนบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของข้อความที่ใช้ของแบบสอบถาม

3.6.3 นายไชยยา อะการะวัง ฤทธิการศึกษาศาสตร์ (การวัดผลการศึกษา)
ครูโรงเรียนโพนงามพิทยานุกูล อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้าน
การวัดผล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบของแบบสอบถาม

3.7 ได้แก้ไขปรับปรุงแล้ว นำไปทดลองใช้กับผู้ปกครองโรงเรียนบ้านแพง
อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เพื่อหา
ความเที่ยงตรงด้วยค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับรวมทุกข้อ (Item-total Correlation) และเลือกข้อที่มี
ค่าสหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป

3.8 สร้างเครื่องมือฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการ ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือจากงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านแพง สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประสานผู้ปกครองนักเรียน
เพื่อตอบแบบสอบถาม

4.2 นำหนังสือจากงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ไปเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านแพง
เพื่อชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3 เพื่อป้องกันปัญหาการรวบรวมแบบสอบถามไม่ครบหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัย
จะสร้างแบบสอบถามเพิ่ม 10 % ทุกกลุ่มตัวอย่าง

4.4 นำแบบสอบถามฝากนักเรียนแต่ละชั้นเรียนถึงผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง
โดยผู้วิจัยเอง เพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล และนัดหมายขอรับคืนจากครูที่ปรึกษา
หลังแจกแบบสอบถาม 1 สัปดาห์

4.5 เก็บรวบรวมแบบสอบถามแต่ละโรงเรียน และตรวจสอบความสมบูรณ์
ในการตอบ ถ้าปรากฏว่า ได้แบบสอบถามตอบคืนไม่ถึง 338 ฉบับ ผู้วิจัยจะขอให้นักเรียนนำ
แบบสอบถามฉบับใหม่ไปให้ผู้ปกครองตอบอีกครั้ง พร้อมทั้งนัดหมายขอรับคืนในวันถัดไป

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด มาตรวจความสมบูรณ์ในการตอบ และจำแนกตามข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อสะดวกต่อการกรอกข้อมูลในการวิเคราะห์

5.2 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเฉพาะในตอนต้นที่ 2 ที่สมบูรณ์แล้วลงรหัส ในแบบรายการของแบบสอบถาม

5.3 นำแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ไปหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เหน้การให้คะแนนเป็นดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

ระดับความพึงพอใจ		ค่าคะแนน
มากที่สุด	ตรวจให้	5
มาก	ตรวจให้	4
ปานกลาง	ตรวจให้	3
น้อย	ตรวจให้	2
น้อยที่สุด	ตรวจให้	1

5.4 แปลความหมายของคะแนนตามเกณฑ์ในการสรุปผลแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

5.5 นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่ตรวจให้คะแนนแล้ว ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows Version 11.0 เพื่อวิเคราะห์

5.5.1 ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการศึกษาของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านแพ่ง ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน

5.5.2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการศึกษาของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านแพ่ง วิเคราะห์โดยใช้สถิติ F (One-way ANOVA) ระหว่างผู้ปกครองนักเรียนในสถานภาพขนาดต่างกัน เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติ

จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Sheffe) เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน

5.6 สรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขในการพัฒนาคุณภาพภาพการศึกษาของ สถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษاب้านแพ่ง โดยสรุปความถี่และใช้ร้อยละ ประกอบ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.1.1 สรุปรวมปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้วยค่าร้อยละ

6.1.2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อศึกษา ระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษاب้านแพ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน

6.2 สถิติทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยวิเคราะห์โดยใช้สถิติ F (One-way ANOVA) ระหว่างผู้ปกครองนักเรียนในสถานภาพขนาดต่างกัน เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ เป็นรายด้าน และรวม ทุกด้าน

6.3 สถิติที่ใช้หาคุณภาพแบบสอบถาม ด้วยการวิเคราะห์ความเที่ยงตรง โดยใช้ วิธีหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมทุกข้อ และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ สัมประสิทธิ์อัลฟา